

Школа за основно образовање одраслих „Обреновац“

ОДГОВОРНО ЖИВЉЕЊЕ У ГРАЂАНСКОМ ДРУШТВУ

III циклус

8. разред

Обреновац, јануар 2021. године

Грађанска иницијатива

Грађанска иницијатива је један од начина непосредног учествовања грађана у управљању заједницом.

Она се може остварити на формалан и неформалан начин.

Неформалан начин је сваки писмени или усмени захтев, предлог, молба или критика коју појединац или група грађана подносе неком органу у настојању да иницира неку одлуку или сугерише неко решење.

Формалан начин подразумева, да захтев или петиција којом се грађани обраћају неком органу, мора задовољити формалне услове који су прописани Уставом, законом или неким другим правним актом.

Домаћи задатак

Полазници имају задатак да на интернету истраже, на који начин се пише петиција и како би они сами могли да осмисле исту у смислу решавања неког свог проблема.

Грађански активизам

Активизам је планирано понашање да би се постигли социјални или политички циљеви кроз активности које стимулишу промене и утичу на побољшање услова живота.

Конкретне активности могу бити у различитим формама:

- кампање
- бојкот
- петиције
- протести...

Кампања

Кампања долази од француске речи *campagne*, што значи војни поход, битку. Кампања је низ планираних активности који служе остваривању војног, политичког или маркетиншког циља.

- Маркетиншка кампања
- Политичка, изборна
- Кампања у играма улога
- Кампања у ратним играма

Бојкот

Бојкот је било који облик борбе који се састоји у прекидању сваке везе са неким или потпуно прекидање свакодневног функционисања било ког облика уређења.

Овај термин је добио назив по Чарлсу Бојкоту, који је био енглески официр и надзорник имања. Сељаци у грофовији Ерн, у Ирској, који су трпели од самовоље надзорника Бојкота, послужили су се новом тактиком борбе. Бојкотовали су његове одлуке и тако га победили.

Шта је то петиција?

Петиција је захтев за неком променом који је поткрепљен сакупљеним потписима заинтересованих особа. Често се користи да би се утицало на власт неке државе да усвоји или повуче неки закон. У свакодневном жаргону, петиција је документ који је потписало много људи, а који је адресован на неку званичну државну институцију.

Протести

Протест је назив за енергични , јавни приговор или иступ против нечијег деловања које се сматра неправилним.

- Он може бити индивидуални , као чин једне особе, или колективни, кад у њему учествује више особа.
- Разлози за протест могу бити неограничени , а има их различитих, од политичких, културних, верских, спортских, модних...

ОДГОВОРНО ЖИВЉЕЊЕ У ГРАЂАНСКОМ ДРУШТВУ

Име и презиме полазника:

Разред и одељење:

Школа:

1. Шта је грађанска иницијатива?
2. На које начине се може остварити?
3. Какав је то неформалан начин?
4. Шта значи формалан начин?
5. Шта је грађански активизам?
6. Наброј форме грађанског активизма.

Настанак и развој ЕУ

Европска унија је међувладина и наднационална унија , заједница, 27 држава Европе.

Процес изградње ЕУ започет је после Другог светског рата са циљем да се осигура безбедност и благостање у Европи. Замисао је настала после два ужасна светска рата, смрти и разарања. Нови рат у Европи морао се спречити и било је потребно наћи неко ново решење, неки нови начин, да се државе и људи повезују и да сарађују а не да ратују.

Почетак ЕУ је 1951. год.

Седиште је у Бриселу.

Службени језик, 24 службена језика.

Како делује ЕУ?

Европска заједница створена је како би државе чланице постале једно велико тржиште, налик тржишту САД-а, где људи и предузећа могу да се селе и послују као да су у једној земљи. Овакав циљ је назван јединствено тржиште и још увек представља најважнији део активности ЕУ.

«Четири слободе» омогућавају функционисање јединственог тржишта.

Слободно кретање људи, за појединце то значи да могу да путују, студирају, уче, запосле се, раде и пензионишу у било којој земљи ЕУ.

Слободно кретање робе, укидање царина и такси

Слободно пружање услуга, фирме могу да раде и пружају услуге у свим земљама ЕУ

Слободно кретање капитала, нема ограничења плаћања између држава.

Елементи Европског идентитета

Европљанима је заједничко да цене неке вредности произашле из заједничке традиције и да су се договорили око њиховог поштовања.

Све земље ЕУ укинуле су смртну казну. Повеља ЕУ о основним правима , садржи сва права која поштују данашње чланице ЕУ и њихови грађани.

У ЕУ негује се став да се основна права људи морају поштовати, а разноликости посебно ценити, било да је реч о религији, језику, култури, боји коже и т. д.

Нажалост, и поред тога расизам, нетолеранција, ксенофобија и данас постоје у европским друштвима.

Функционисање Европске уније

ЕУ је као једна велика држава, само је нешто компликованија. Она има своју химну, заставу, свој дан државности – Дан Европе.

2002.год. све земље ЕУ су чак одлучиле да « напусте» своје националне валуте и да пређу на евро, а постоји и заједничка Европска централна банка.

- Европска комисија(ЕК) је нека врста владе са седиштем у Бриселу.
- Европски парламент(ЕП) представља глас народа, и њега чине представници свих појединачних земаља.
- Савет ЕУ(Савет министара), сваку државу представља министар одговоран за дату област (финансије, саобраћај, пољопривреда и т. д.).
- Европски савет је надлежан за основне политичке одлуке и развој ЕУ.
- Европски суд правде налази се у Луксембургу и омогућава владавину права.

Шта је дискриминација?

Дискриминација у најширем смислу представља разликовање. Она нарушава људска права и људско достојанство. Свака дискриминација заснована на било ком основу, као што је пол, раса, боја коже, етничко и социјално порекло, генетске карактеристике, језик, религија или уверење, политички или било који ставови, својина, рођење, старост, инвалидитет или сексуална оријентација је ЗАБРАЊЕНА !!!

Са своја 54 члана, Повеља о основним правима подразумева свеобухватну листу права укључујући:

- Право на људско достојанство.
- Право на живот.
- Право на поштовање приватног и породичног живота.
- Забрану ропства.
- Право на фер суђење.
- Право на слободно изражавање.
- Право на глас и бити изгласан.

Процес придруживања Европској унији

Процес стабилизације и придруживања је политика Европске уније према Западном Балкану, установљена у циљу крајњег учлањивања земаља Западног Балкана у ЕУ. Земље Западног Балкана укључене су у ово партнерство у циљу стабилизације региона и успостављања слободне трговинске зоне.

Европска унија одређује минималне стандарде квалитета и безбедности којих се сви произвођачи морају придржавати, да би могли да изнесу своје производе на тржиште ЕУ. Тиме се обезбеђује слободно пословање и слободна конкуренција, али и заштита потрошача.

Србија у процесу придруживања

Предузећа из Србије која наступају на тржишту ЕУ, и она која то тек намеравају, морају се придржавати стандарда квалитета. Када Србија постане чланица ЕУ, закони и прописи ЕУ примењиваће се и у Србији, чиме ће се осигурати конкуренција, али и висок квалитет производа и потпунија заштита потрошача.

Право на азил земљама у Европској унији

Грађани Србије немају право да траже азил у земљама Европске уније, јер се право на азил добија у случају њиховог систематског прогона или прогона у недемократским режимима. Пошто је Србија на путу прикључења Европској унији, њени грађани не могу да траже политички азил.

Визна либерализација која је уведена за грађане Србије, не подразумева рад на црно, радне дозволе или брзу зараду, него само право да се путује уз пасош, али без вађења визе, право на посете и туристичка путовања, и то само до укупно 90 дана у току године.

Захтеви грађана Србије за азил се решавају негативно по кратком поступку, а давање лажних података може имати за последицу трајну забрану уласка у ове земље.

Нпр. У Немачкој се странци ухваћени у раду на црно обично сместа депортују, са забраном уласка у било коју земљу ЕУ.

Име и презиме полазника:

Разред и одељење:

Школа:

1. Шта је бојкот и по коме је добио назив?
2. Које су врсте кампање?
3. Који разлози могу бити за протесте?
4. Шта је ЕУ , колико има чланица , где је седиште, колико има службених језика?
5. Како функционише ЕУ?
6. Где се налази Европски суд правде?
7. Шта је дискриминација?
8. Наведи облике дискриминације.
9. Која су права грађана?

ОДГОВОРНО ЖИВЉЕЊЕ У ГРАЂАНСКОМ ДРУШТВУ

Разред и одељење:

Име и презиме:

1. Шта је Европска унија?

Заокружи два понуђена одговора.

1. Међувладина унија
2. Општинска унија
3. Међуградска унија
4. Наднационална унија

2. Колико држава је у оквиру ЕУ?

1. 20
2. 27
3. 15

3. Где је седиште ЕУ?

1. Београду
2. Бриселу
3. Москви

4. Колико службених језика се користи у ЕУ?

1. 10
2. 24
3. 37

5. Дискриминација је разликовање у сваком погледу.

Заокружи 2 облика дискриминације.

1. Верска дискриминација
2. Градска дискриминација
3. Расна дискриминација
4. Сексуална дискриминација
5. Полна дискриминација